

TE HUI A KINGI MAHUTA.

(*Na te tino aphiapi o 'Te Pipi,' i kore ai e taia wawetia enei korero.*)

Kaore ta matou tangata a TIPI-WHENCA i tae ki te hui ki Waahi, te kainga o Kingi Mahuta, i te taenga o te Kawana ki reira. Nga hoa o te Kawana i haere ai ko Rore Pitama te Kawana o Poihakena, he tangata ataahuia, he taitamariki, ko te Pirimia, ko te Honore Timi Kara, minita o nga Mahi Maori, ko te Honore Waara, minita o nga rerewe, ko etahi mema atu o te Parematua, me etahi atu pakeha.

Na te waka taua o te kingi na Taheretikitiki i whakawhiti i Waikato te ope o te Kawana, i Hanari, te taone i tu ai te tereina, ki Waahi. He paki anake te kakahu o nga kai hoc me te kai-hautu; ko te waka o te peene ki mua tonu arahi ai i te ope rangatira i runga i a Taheretikitiki. Te unga atu o te manuhiri ki Waahi ka pohiritia e Waikato, e Kingi Mahuta, e Kaihau M.H.R., e Tarawhiti te hekeretari a te kingi, me etahi atu rangatira o Waikato. Nga tino kupu a Rore Renewhare he whakamihini mo te u o te iwi Maori ki te Kuini, mo te noho tabi o nga iwi tokorua o tenei motu i runga i te rangimarie. I tohutohu ano ia kia atawhai kia pai te whakatipu a te Maori i a ratou tamariki kia tae ai ki te wa e whakatipu tamariki ai hoki ratou ka ora a ratou na tamariki. Ki te whakaaro a te Kawana ma tenei tikanga ara ma te whakatipu pai i nga tamariki ka piki ai te iwi Maori. I whai-korero ana te Kawana o Poikakena.

I tetahi ra mai ka hui ano, he whakarongo ki nga korero a nga minita o te Kawanatanga, he whakatakoto hoki na Waikato i o ratou whakaaro i o ratou mate ki te aroaro o te Kawanatanga. I puta ano nga kupu mo te Pire Poari he whakahere na Kaihau i etahi o nga rārangī o taua pire, otira kaore i tipa totika i a te Hetana nga korero a te Maori. I mea a te Hefana he he ano kei roto i te pire, engari he he ririki ko te kaupapa ia o te pire he pai, a kaati hei tenei tau ka whakalaeaea ano. I tomo te Pirimia kiu homai ki a ia nga ingoa o nga tangata whenua-kore, kia marama ai te whakawhiwhi a te Kawanatanga i a ratou ki te whenua. I puta ano tana kupu mo te arai tonu i te hoko i nga whenua Maori ki nga pakeha noa iho, a e whakaaro ana ia kia mutu te hoko a te Kawanatanga i nga toenga whenua o te Maori.

Ahakoa he koha ano o tenei Kawanatanga, engari e kitea ana to ratou whakaaro ki te

whakalaeaea oranga mo te iwi Maori, mo te whenua mo te tinana. I mahara mateu na Henare Kaihau te kaupapa o te pire e whakahaeeria nei e te Pirimia. He aha hoki ra ia i tu ai ki te whakahere? Hanga tata, turaki tata!

HE TIKANGA TINO KINO.

I mea te 'Wairoa Guardian,' te nupepa o Te Wairoa ki te Tonga:—

"I mate tetahi tamaiti Maori, a i runga i ta te Maori tikanga ka timata te uhunga pau noa nga wiki e toru. I tanumia ai te tupapaku na te pakaru tonutanga o te kawhena i te puhatetanga. I te ra i amohia ai te tinana kia tanumia, i te pipiri o te haere a te tangata kore rawa tetahi o nga kai-amio i kaha ki te mea kia matara atu ano tonu iho i te tupapaku, heoi he roa te haerenga i kai ai ia i te haunga. Tena he aha te tukunga iho: E tua ano nga ra i muri mai ka paangia ia e te piwa taupo (typhoid) a kei roto o te hohipera o Te Wairoa ia e takoto ana inaianei! He mea tenei e tino tika ana hei tirohangā ma te Kawanatanga."

Katahi ano te tikanga kuare rawa, mehemea he ponō te korero a te nupepa. Ka kawe i te aroha a ..... kia tatakimoori ano, ehara tenei, na wai a ..... na te puahake tonu i waahi te kūwhēna. Kaore pea ia i penei rawa te whakaputanga i te aroha ki tamaiti nei i te wa e ora ana e mohio ana ki te aroha. Koia nei a tana haere rere ke; ka mate te tangata ka patou hoki ngā misa ora. He iwi momohanga tana ata tukutuku maria ana, kaua e tala tonu fia; wailo ma te kaha o te mrite e fioro. He iwi matakau te Maori i te keshua, tenua ko te tino kelhua ko te piwa, po ..... kaore e arotia ake. E ..... , e ngati tana, e ngati-tana!

Te PIPIWHARAUROA.

TE WHAIKORERO A TE PIHOPA KI TE HUI KI WHAREKAHIKA.

E hoa ma, e nga Minita, e nga Mangai o te iwi, Tenu kontou!

Ka zo enei tau i mahi ai te Hui o te Habi Maori ki tenei takiwa, me te kimi tonu, i ia tau, i ia tau, i nga mea e kaha ai te tupu o nga mahi a te Habi. E kimi tonu nei hoki, me te ngaro atu ano te mea e kimihia nei, kahore ano kia ata kītea, ina hoki kahore ano kia ata tupu nga mahi a te Habi i roto i a tatou. Tenei ano ia etahi whare-karakia hou kua oti te hanga: kua whakahoutia hoki etahi o nga mea kua